

Hodnocení diplomové práce „Působnost obcí a krajů“ autorky Jany Konradové

Posuzovaná diplomová práce o rozsahu cca 96 stran textu (bez titulních stran, obsahu, příloh a seznamu literatury) je na první pohled prací rozsáhlou. Jak vyplývá z jejího názvu i z toho, co se uvádí v úvodní části (str. 3), měla se věnovat problematice působnosti obcí a krajů. Formulace z úvodu, že se autorka věnovala této problematice „komparativně také v jednotlivých vybraných evropských právních úpravách“, či že „pro uchopení podoby místní správy v České republice nabídneme komplexní systémovou analýzu vývoje a současného stavu místní správy, která poslouží jako základna pro následnou komparaci a vykreslení specifík místní správy v Maďarsku, Polské a Slovenské republice“, jsou značně nadnesené a zůstaly nenaplněny již z toho důvodu, že diplomantka nevycházela z žádných konkrétních zahraničních právních úprav či jiných originálních pramenů, jen bez dalšího rozboru vychází z publikovaných textů českých, případně slovenských autorů. To, že nedošlo k naplnění uváděných cílů s komparací zahraničních úprav, je závažnou chybou, nikoli však jedinou. Komparace se zahraničními úpravami obecně není obvyklým požadavkem na zpracování diplomové práce, tu šlo napsat na základě rozboru úpravy české, ale pokud to autorka sama uvedla jako cíl své práce, reaguji na to i v tomto posudku.

Autorka v práci vycházela z vybrané literatury, uvádí i některá soudní rozhodnutí více či méně se vztahující k zadanému tématu, avšak přebírání formulací je často bez rozmyslu, nejsou uváděny vlastní názory. Schází rozbor právní úpravy, text je značně popisný. Použité formulace nasvědčují, že autorka nezpracovala ani formulační úpravy, k nimž došlo v důsledku nové úpravy soukromého práva a v důsledku novel obecního zřízení (např. na mnoha místech uváděný výraz „právní úkon“ tam, kde se jedná o „právní jednání“ – viz např. str. 21, 33, na str. 42 uváděný obsah § 39 obecního zřízení neodpovídá jeho platnému a účinnému znění).

Z konkrétních připomínek dále uvádím:

- od str. 9: text 2. a 3. části („Veřejná správa a její východiska“, „Teoretické vymezení aktuálních problémů veřejné správy“) má jen vzdálenou souvislost s tématem, obsahuje v podstatě jen obecné formulace přebírané z literatury, blíže nerozvedené, závěry jsou nepodložené a nedoložené a někdy i velmi problematické. Jako právní konstatování je např. uvedeno na str. 9, že „vznik druhé úrovně územní samosprávy (vyšší územní celky) a její postavení ponechaly (myšlena patrně Ústava ČR) na jednoduchou zákonnou úpravu“ – cožpak nebylo třeba ústavněprávně vyřešit stupeň vyšších samosprávných celků, které původní znění Ústavy ČR ponechalo jeho určení variantně?! Uvádí-li na str. 12 a 13 trendy reformních procesů (s odkazem na poznámku pod čarou č. 6, která však nic neobsahuje), měla je rozvést, co má jimi na mysli (na str. 13 je text trendu: „dekoncentrace rozhodování ve státní správě z centrálních orgánů na orgány místní státní správy“ – má se tím dle autorky omezit dekoncentrace v podobě svěřeni nepřímého výkonu státní správy orgánům územních samosprávných celků?!)
- ke str. 23: je zde citován text od J. Hoetzela: proč ale autorka nevycházela z originálního, dostupného pramenu, a namísto toho cituje nějaké prameny jiné, které možná prof. Hoetzela citují?!
- ke str. 26: připomínka jako bezprostředně výše. Proč autorka necituje uváděného prof. Průchu z jeho originálního pramene, ale z jiného pramene (byť jde o mou knihu, v této souvislosti mi to ale netěší);

- ke str. 31: zde autorka píše o uzavírání dohod mezi obcemi o vykonávání přenesené působnosti pro orgány. Schází odkaz na pozitivní právní úpravu, která uzavření takových smluv umožňuje, zejm. § 63 a 66a obecního zřízení. Navíc formulace, co má být podmínkou „platnosti“ veřejnoprávní smlouvy, je problematická vzhledem k její veřejnoprávní povaze.
- od str. 31: text o orgánech územních samosprávných celků v zásadě nemá souvislosti se zadaným tématem diplomové práce;
- ke str. 36: text, že starosta je nadřazeným všech zaměstnanců obce, kteří jsou zařazeni do obecního úřadu, není správný, z autorčiných formulací není jasné, zda to nemá na mysli jen pro případy, kdy není zřízena funkce tajemníka obecního úřadu;
- od str. 43: text o vydávání právních předpisů obce není propojen s tématem práce, resp. toto propojení není vysvětleno. Píše-li autorka, že „v nedávné době“ bylo ve více rozhodnutích ÚS zdůrazněno, že obce jsou Ústavou zmocněny k originární normotvorbě, a toto je dokládáno jen nálezem sp. zn. Pl. 45/06, pak neobstojí spojení „v nedávné době“.
- ke str. 52: uvádí-li autorka, že obecně závazné vyhlášky jsou považovány ve světle ústavněprávní úpravy „za sekundární originární normativní akty“, pak se měla vypořádat s uváděnými pojmy, dle obvyklého pojetí je sekundární protipólem originárního;
- ke str. 54: krajský úřad nedává Ústavnímu soudu „podnět pro zrušení nařízení“;
- ke str. 83: autorka uvádí v textu o místní správě na Slovenku: „Kontroverzně hodnotíme silné postavení starosty, které je zakotveno již v české ústavě ...“ V české ústavní úpravě není starosta jako orgán obce uveden. Spletla-li snad autorka a měla na mysli ústavní úpravu slovenskou, pak by si protirečila s nejasným textem na str. 15 o tom, že je otázka, zda to, co je definováno v Ústavě ČR (snad?) a stávající realita „vytváření dostatečné předpoklady pro úspěšný pokrok a konkurenceschopnost Slovenska“.
- ke str. 86: nevím, jde-li (opět?) o formální chybu, ale konstatování, že „vláda ČR má dokonce ve vybraných případech možnost slučovat, zda rozdělovat obce bez jejich souhlasu“, není správné;
- ke str. 90 a 91: uváděná soudní rozhodnutí nemají souvislost s tématem práce o působnosti obcí a krajů, ale týkají se spíše správního řízení jako takového;
- ke str. 92 až 97: přetisknutí usnesení sp. zn. II. ÚS 265/07 (v podstatě celého) bez jeho rozboru se jeví do diplomové práce jako nepříhodné.

Na základě předložené diplomové práce předběžně navrhuji hodnocení diplomantky „neprospěla“.

Doporučuji autorce, aby se při ústní obhajobě zaměřila na otázku, zda a případně v jakých věcech samostatné působnosti rozhodují orgány obce ve správním řízení.

V Praze dne 16. září 2016

doc. JUDr. Martin Kopecký, CSc.
vedoucí diplomové práce